

Kitabu cha Danieli - Nambari Thelathini na Nane

Kufunua Vito vya Thamani: Ndoto ya Kinabii ya William Miller na Urejesho wa Ukweli

Jeff Pippenger
2024-01-02

Katika ndoto ya Miller alitumiwa kibanduku na mkono usioonekana. Katika ndoto yake aliongozwa kuelewa vipimo vya kibanduku kuwa ni “sita mraba” kwa “inchi kumi.” Kumi ikizidishwa kwa sita mraba ni sawa na mia tatu na sitini, ambayo inawakilisha siku za mwaka wa kinabii. Miller alipewa kibanduku kilichokuwa na ujumbe aliopaswa kuutangaza, na ujumbe aliopaswa kuutangaza ulitegemea kanuni kwamba siku moja katika unabii wa Biblia inawakilisha mwaka. Kibanduku hicho kilikuwa Biblia, na kwa Miller Biblia ilipaswa kutazamwa katika kipimo cha kanuni ya “siku-kwa-mwaka” ya unabii wa Biblia.

"Pamoja na Neno la Mungu kuna ufunguo unaofungua kibanduku cha thamani, kwa kuturidhisha na kutufurahisha. Ninashukuru kwa kila mwale wa nuru. Katika siku zijazo, uzoefu ambao sasa ni wa fumbo kwetu utaelezwa. Baadhi ya uzoefu huenda tusije tukauelewa kikamilifu hadi hiki cha kufa kitakapovikwa kutokufa." Manuscript Releases, juzuu ya 17, 261.

Kulikuwa na "ufunguo" ulioambatanishwa na jenzea katika ndoto ya Miller, uliowakilisha mbinu ambayo Miller aliongozwa kuitumia.

Wale wanaojishughulisha na kutangaza ujumbe wa malaika wa tatu wanachunguza Maandiko Matakatifu kwa kufuata mpango ulioteuliwa Baba Miller. Katika kijitabu kinachoitwa “Maoni Kuhusu Unabii na Mpangilio wa Nyakati za Kinabii,” Baba Miller anatoa kanuni zifuatazo, rahisi lakini zenye busara na muhimu, za utafiti na tafsiri ya Biblia:-

[Kanuni ya kwanza hadi ya tano zimenukuliwa.]

Yaliyotajwa hapo juu ni sehemu ya kanuni hizi; na katika kujifunza kwetu Biblia sote tutafanya vyema kuzingatia kanuni zilizoainishwa. Review and Herald, Novemba 25, 1884.

Miller alipofungua kibanduku, alikuta “vito vya aina na ukubwa mbalimbali, almasi, mawe ya thamani, na sarafu za dhahabu na fedha za kila kipimo na thamani, vikiwa vimepangwa kwa uzuri katika sehemu zao mbalimbali ndani ya kibanduku; na katika mpangilio huo viliakisi mwanga na utukufu uliolingana tu na wa jua.” Miller aligundua vito vya kweli vinavyounda kweli za msingi za Uadventista. Kweli alizozipata zilikuwa “zimepangwa” kwa utaratibu mkamilifu na ziliakisi mwanga wa jua.

Kisha Miller akaweka zile kweli "juu ya meza ya katikati" na akawaita wote, "Njooi mkaone." "Njooi mkaone" ni ishara iliyotolewa kutokana na kufunguliwa kwa mihuri katika kitabu cha Ufunuo, na Miller anawakilisha wenye hekima wanaoelewa ujumbe wa Danieli uli funguliwa mnamo 1798. Kweli ambazo Miller aliweka juu ya meza zilikuwa kweli zilizofunguliwa kutoka katika kitabu cha Danieli, ambazo zilivunjwa mihuri na Simba wa kabila la Yuda, na zilikusudiwa

kuujaribu kizazi kilichokuwa hai wakati zilipofunguliwa. Kwa sababu hiyo, viumbe hai wanne wa Ufunuo wanaohusishwa na mihuri minne ya kwanza, pamoja na Miller, waliita kizazi hicho, "Njooi mkaone."

Na nikaona Mwanakondoo alipoufungua muhuri mmoja, nikasikia sauti kana kwamba ya radi, mmoja wa wale viumbe hai wanne akisema, Njoo uone. Nikaona, na tazama, farasi mweupe; naye aliyeketi juu yake alikuwa na upinde; akapewa taji; naye akatoka akishinda, hata ashinde. Na alipoufungua muhuri wa pili, nikamsikia yule kiumbe hai wa pili akisema, Njoo uone. Na akatoka farasi mwingine, mwekundu; akapewa uwezo yeye aliyeketi juu yake kuiondoa amani duniani, ili watu wauane wao kwa wao; naye akapewa upanga mkubwa. Na alipoufungua muhuri wa tatu, nikamsikia yule kiumbe hai wa tatu akisema, Njoo uone. Nikatazama, na tazama, farasi mweusi; naye aliyeketi juu yake alikuwa na mizani mkononi mwake. Nikasikia sauti katikati ya wale viumbe hai wanne ikisema, Kipimo cha ngano kwa denari moja, na vipimo vitatu vya shayiri kwa denari moja; wala usiharibu mafuta wala divai. Na alipoufungua muhuri wa nne, nikasikia sauti ya yule kiumbe hai wa nne ikisema, Njoo uone. Nikatazama, na tazama, farasi wa kijivujivu; na jina lake yeye aliyeketi juu yake ni Mauti, na Kuzimu ikafuatana naye. Wakapewa mamlaka juu ya sehemu ya nne ya dunia, kuuu kwa upanga, na kwa njaa, na kwa tauni, na kwa wanyama wa nchi. Ufunuo 6:1-8.

Alikuwa Kristo, akiwakilishwa kama Simba wa kabila la Yuda, ndiye aliyelifungua gombo lililotiwa mihuri saba katika Kitabu cha Ufunuo, na Simba wa kabila la Yuda ndiye aliyevifunua vito ambavyo Miller aliweka mezani, kisha akatangaza kwa wote, "njooi mkaone."

Ukweli aliougundua ulionyeshwa waziwazi kwa mchoro kwenye chati ya waasisi ya 1843, ambayo Dada White alisema kuwa iliongozwa na mkono wa Bwana—mkono uleule usioonekana uliomletea Miller kisanduku kilichojaa vito. Chati mia tatu zilizotengenezwa mwaka 1842 zilikuwa utimizaji wa amri ya Habakuki ya kuiandika maono na kuifanya iwe wazi juu ya vibao. Meza ya Miller katikati ya chumba chake iliwakilisha chati mia tatu (vibao) ambazo wajumbe wa Millerite walizipeleka ulimwenguni mwaka 1842 na 1843. Chati hiyo, pamoja na chati ya waasisi ya 1850, zilikuwa "vibao" vya Habakuki sura ya pili.

“Ilikuwa ni ushuhuda wa pamoja wa wahadhiri na machapisho ya Ujio wa Pili, waliposimama juu ya ‘imani ya awali,’ kwamba kuchapishwa kwa chati hiyo kulikuwa ni utimizo wa Habakuki 2:2, 3. Ikiwa chati hiyo ilikuwa mada ya unabii (na wale wanaoikana huiacha imani ya awali), basi yafuatia kwamba KK 457 ulikuwa mwaka wa kuanzia kuhesabu zile siku 2300. Ilikuwa lazima kwamba 1843 uwe wakati wa kwanza uliochapishwa ili ‘maono’ ‘yakawie,’ au ili kuwepo wakati wa kukawia, ambamo kundi la mabikira lilipaswa kusinzia na kulala juu ya suala kuu la wakati, muda mfupi tu kabla halijaamshwa na Kilio cha Usiku wa Manane.”
James White, Second Advent Review and Sabbath Herald, Juzuu ya 1, Namba 2.

Watu walioanza kuitikia ujumbe (vito vya thamani) uliowakilishwa baadaye kwenye meza ya Habakuki, hapo mwanzo walikuwa wachache, lakini kwa uthibitisho wa kanuni ya siku-kwa-mwaka tarehe 11 Agosti 1840, watu hao “waliongezeka na kuwa umati.”

Kwa wakati hasa uliobainishwa, Uturuki, kupitia mabalozi wake, ilikubali ulinzi wa madola ya Ulaya yaliyoungana, na hivyo ikajiweka chini ya udhibiti wa mataifa ya Kikristo. Tukio hilo

lilitimiza unabii kwa usahihi kabisa. Lilipojulikana, makutano mengi walishawishika kuhusu usahihi wa kanuni za ufafanuzi wa unabii zilizokubaliwa na Miller na wenzake, na msukumo wa ajabu ulitolewa kwa harakati ya Adventi. Watu wa elimu na wa cheo waliungana na Miller, katika kuhubiri na pia katika kuchapisha maoni yake, na kuanzia 1840 hadi 1844 kazi hiyo ilienea haraka. Pambano Kuu, 334, 335.

Kisha umati ukaanza kuvuruga vito. Wakati huo Miller atatambua kutawanywa kwa vito hivyo. Neno "kutawanya" ni mojawapo ya alama kuu za "mara saba" katika Mambo ya Walawi ishirini na sita, na Miller hutumia mabadiliko mbalimbali ya neno "kutawanya" mara kumi katika kuwasilisha ndoto yake. "Kumi" ni ishara ya mtihani, na inaashiria kwamba ufahamu sahihi wa maana ya kiishara ya vito vya Miller vilivyotawanywa ni mtihani wa kinabii kwa wale ambao mwisho wa dunia umewafikia.

Kukataa kito cha "mara saba" ndilo lilikuwa kito cha kwanza kuwekwa pembeni na Uadventista wa Laodikia, waliposhindwa jaribio la "utawanyiko" la Musa, ambalo liliwasilishwa na Eliya (Miller) mwaka 1863. Kuanzia wakati huo vito vilizidi kutawanywa, vikachanganywa na vito bandia na hatimaye kufunikwa kabisa. Kufunikwa kwa vito vya thamani hatimaye kungefikia hatua ambapo kisanduku (Biblia) kingeharibiwa.

Katika ndoto ya Miller kuna tofauti iliyo bayana kati ya mara saba za kwanza Miller alipotumia neno 'kutawanya' na mara tatu za mwisho alipotumia neno hilo. Baada ya kulitaja 'kutawanya' 'mara saba,' 'alikata tamaa kabisa na kuvunjika moyo, akaketi chini na akalia.'

Kabla Kristo, aliyewakilishwa kama Simba wa kabila la Yuda, kuanza kazi yake ya kufungua kitabu kilichotiwa mihuri saba katika kitabu cha Ufunuo, Yohana alilia. Yohana na Miller wote wawili walilia walipoelewa kwamba sanduku (Neno la Mungu) lilikuwa limefukiwa kwa vito bandia.

Nikaona katika mkono wa kuume wake yeye aliyeketi juu ya kile kiti cha enzi kitabu kilichoandikwa ndani na nyuma, kimetiwa mihuri saba. Nikaona malaika mwenye nguvu akitangaza kwa sauti kuu, Ni nani astahiliye kukifungua kitabu, na kuzivunja mihuri yake? Wala hapakuwa na mtu mbinguni, wala duniani, wala chini ya dunia, aliyeweza kukifungua kile kitabu, wala kukitazama. Nikalia sana, kwa sababu hapakuonekana mtu astahiliye kukifungua na kukisoma kile kitabu, wala kukitazama. Na mmoja wa wazee akaniambia, Usilie; tazama, Simba wa kabila la Yuda, Shina la Daudi, ameshinda ili akifungue kitabu na kuzivunja ile mihuri saba yake. Ufunuo 5:1-5.

Mara kukataliwa kulikozidi kuongezeka kwa vito ambavyo Miller alivigundua na kuviwasilisha kwa ulimwengu kulipofikia hatua ambayo Biblia (sanduku la vito) iliharibiwa, Miller akalia.

Kisha nikaona kwamba miongoni mwa vito halisi na sarafu halisi walikuwa wametawanya wingi usioweza kuhesabika wa vito bandia na sarafu zilizoghushiwa. Nilikasirishwa sana na mwenendo wao wa aibu na ukosefu wa shukrani, nikawakemea na kuwalaumu kwa hilo; lakini kadiri nilivyozidi kukemea, ndivyo walivyozidi kutawanya vito bandia na sarafu bandia miongoni mwa vile halisi.

Kisha nikaudhika katika nafsi yangu ya kimwili na nikaanza kutumia nguvu za kimwili kuwasukuma watoke chumbani; lakini nilipokuwa nikimsukuma mmoja atoke, watatu wengine wangeingia na kuleta uchafu na vipande vya mbao na mchanga na kila aina ya takataka, hadi wakafunika kila moja ya vito vya kweli, almasi na sarafu, hivyo vyote vikafichika machoni. Wakakirarua kisanduku changu vipande vipande na kukitawanya miongoni mwa takataka. Nilidhani hakuna mtu aliyekuwa akijali huzuni yangu au hasira yangu. Nikakata tamaa kabisa na kuvunjika moyo, nikaketi chini na kulia.

Katika hatua hii ya ndoto yake neno "kutawanyika" limetumika "mara saba." Matukio matatu ya mwisho ni tofauti na yale saba ya kwanza, hivyo kuiwekea mitawanyiko saba alama ya kinabii kama ishara ya "mara saba" za Walawi ishirini na sita. Ndoto ya pili ya Miller, kama ilivyo na ndoto ya pili ya Nebukadneza, inaonyesha kwa mfano "mara saba."

Kama ilivyokuwa kwa Yohana katika Ufunuo sura ya tano, Miller alipolia, yule mtu mwenye brashi ya uchafu (Simba wa kabila la Yuda) ndipo "akafungua mlango" na kuingia chumbani. Taswira ya Baba aliyeshika kitabu kilichotiwa muhuri kwa mihuri saba, ambacho hakuna mtu angeweza kukifungua, na ambacho kilimsababisha Yohana kulia, ilianza katika mstari wa kwanza wa sura ya nne.

Baada ya haya nikatazama, na tazama, mlango ulikuwa umefunguliwa mbinguni; na sauti ya kwanza niliyokuwa nimesikia ilikuwa kama sauti ya tarumbeta ikizungumza nami; ikasema, Panda huku juu, nami nitakuonyesha mambo ambayo lazima yatokee baada ya haya. Ufunuo 4:1.

Miller alilia na akaona mlango umefunguliwa. "Wakati nilipokuwa nalia na kuomboleza kwa ajili ya hasara yangu kubwa na uwajibikaji wangu, nilimkumbuka Mungu, na kwa bidii nikaomba kwamba anitumie msaada. Mara moja mlango ukafunguka, na mtu akaingia chumbani, watu wote wakaondoka humo; naye, akiwa na brashi ya kufagia uchafu mkononi mwake, akafungua madirisha, akaanza kufagia uchafu na takataka kutoka chumbani." Simba wa kabila la Yuda na yule mtu mwenye brashi ya kufagia uchafu walifika kwenye ufunguzi wa mlango, wakati Yohana na Miller walipolia. Ufunguzi wa mlango ni ishara ya mabadiliko ya kipindi.

Kama ilivyokuwa kwa Miller, alilia na mlango ukafunguliwa, lakini pia aliomba. "Nilikata tamaa kabisa na moyo wangu ukavunjika, nikakaa chini nikalia. Wakati nilipokuwa nikilia hivyo na kuomboleza kwa hasara yangu kubwa na wajibu niliokuwa nao, nikamkumbuka Mungu, nikaomba kwa bidii aniletee msaada. Mara mlango ukafunguka, na mwanamume akaingia chumbani, watu wote wakatoka humo; naye, akiwa na kifagio cha vumbi mkononi, akafungua madirisha, akaanza kufagia vumbi na takataka kutoka chumbani."

Ombi ambalo ni alama muhimu katika historia ya siku za mwisho ndilo ombi lililoonyeshwa na Danieli na wale watatu waaminifu katika sura ya pili, na pia na Danieli katika sura ya tisa. Ni lile ombi la Mambo ya Walawi sura ya ishirini na sita kuhusu "mara saba," ambalo wale mashahidi wawili wa Ufunuo sura ya kumi na moja wanapaswa kuliomba watakapotambua kwamba walikuwa wametawanywa. Mashahidi hao wawili wanapaswa kurudia alichokifanya Danieli katika sura ya tisa, alipotambua kwamba alikuwa "ametawanywa" katika kutimia kwa laana ya Musa.

Mashahidi hao wawili wanapaswa kurudia kile ambacho Miller alionyesha katika ndoto yake alipofikia hatua ambayo vito vyake vilikuwa vimetawanywa "mara saba."

Wakati sala hiyo inapotiwa alama, mlango hufunguliwa, mtu mwenye brashi ya kufagia uchafu anawasili, na chumba ni tupu. Umati wa waovu ulikuwa umeondoka, na enzi mpya ilikuwa imewasili. Ndipo Simba wa kabila la Yuda, ambaye pepeto lake liko mkononi mwake, "akafungua madirisha, akaanza kufagia uchafu na taka kutoka chumbani," na "alipokuwa akifagia uchafu na taka, vito bandia na sarafu bandia vyote viliinuka na kutoka dirishani kama wingu, na upepo ukavipeperusha."

Madirisha yaliyo wazi pia yanaashiria mgawanyiko, kwa maana takataka zinapotolewa nje kupitia dirisha, wale waliotekeleza amri inayopatikana katika Malaki, inayowaagiza 'makuhani' wa siku za mwisho: 'Leteeni zaka zote ghalani, ili kiwe chakula katika nyumba yangu, mkajaribu nami sasa kwa jambo hili, asema Bwana wa majeshi, iwapo sitawafungulia madirisha ya mbinguni, na kuwamiminia baraka hata pasibaki nafasi ya kuipokea.' Mlango ulio wazi na madirisha yaliyo wazi yanawakilisha mabadiliko ya kipindi yanayotimia wakati makuhani waovu wanaondolewa, na makuhani wenye haki wanapobarikiwa.

Wakati mfagiaji anapoanza kusafisha sakafu yake kwa kina, Miller anafumba macho kwa muda mfupi. "Katika harakati nilifumba macho kwa muda mfupi; nilipoyafumbua, takataka zote zilikuwa zimeondolewa. Vito vya thamani, almasi, na sarafu za dhahabu na fedha vilikuwa vimetapakaa kwa wingi kote chumbani." Cha thamani na kisicho thamani vilikuwa sasa vimetenganishwa kabisa.

Sanduku kubwa zaidi kisha liliwekwa juu ya meza, na vito vilivyotawanyika vilitupwa ndani yake. "Kisha akaweka juu ya meza sanduku, kubwa zaidi na zuri kuliko lile la kwanza, akakusanya vito, almasi na sarafu kwa mkupuo, akavitupa ndani ya sanduku, mpaka hakuna hata kimoja kilichobaki, ingawa baadhi ya almasi zilikuwa ndogo kuliko ncha ya pini." Kweli za msingi za Miller kisha zikaunganishwa si tu na Biblia, bali pia na Roho ya Unabii, na kweli hizo zikawa nzuri zaidi na angavu kuliko zilivyokuwa hapo awali.

Tunapotathmini maono ya Mto Ulai kwa misingi ya ujumbe ulioondolewa muhuri mwaka 1798, inapaswa kueleweka kwamba baadhi ya kweli hizo zilikuwa zimewekewa mipaka na mfumo aliopewa Miller. Inatarajiwa pia kwamba baadhi ya kweli hizo kwa hiyo zitakuwa kubwa zaidi na nzuri zaidi, ijapokuwa baadhi yake zinaweza kuonekana ndogo au za umuhimu mdogo.

Kweli zinaporejeshwa, huwekwa katika sanduku kubwa zaidi, kisha mwito unatolewa tena, si na Miller, bali na Kristo (ambaye ndiye mtu wa brashi ya vumbi, Simba wa kabila la Yuda), wa, "njoo uone." Hii inaonyesha kwamba kufunguliwa kwa mihuri kumetokea hivi punde, na kufunguliwa kwa mwisho ni Ufunuo wa Yesu Kristo unaotokea muda mfupi kabla ya kufungwa kwa kipindi cha rehema, au kama Dada White anavyobainisha, wakati mtu wa brashi ya vumbi ameingia.

"Nilitazama ndani ya kisanduku, lakini macho yangu yalipofushwa na mng'ao wa kile nilichoona. Vilimetameta mara kumi kuliko utukufu wao wa awali. Nilidhani vilikuwa vimepigwa msasa kwenye mchanga kwa miguu ya wale waovu waliokuwa wamevitawanya na

kuvikanyaga mavumbini. Vilipangwa kwa mpangilio mzuri ndani ya kisanduku, kila kimoja mahali pake, bila juhudi yoyote inayoonekana ya yule mtu aliyeweka ndani. Nilipiga kelele kwa furaha kuu, na kelele hiyo ikaniamsha." Maandishi ya Mapema, 83.

Kipindi cha kusubiri na tukio la kwanza la kukata tamaa vilitokea tarehe 18 Julai 2020, na tangu Julai 2023, Simba wa kabila la Yuda amekuwa akifungua mihuri ya ujumbe wa Ufunuo wa Yesu Kristo. Kufungua mihuri huko kunajumuisha kitabu cha Danieli, na tutakamilisha tafakari yetu kuhusu ndoto ya Miller katika makala inayofuata.

Kazi ya mtu wa brashi ya uchafu inatekelezwa kwa ushirikiano na “makuhani wenye hekima”, na kazi ya hao “makuhani”, ambao ni mashahidi wawili wa Ufunuo sura ya kumi na moja, na ambao ni mifupa iliyokufa iliyofufuliwa ya Ezekieli sura ya thelathini na saba, pia inawakilishwa na mistari mingine ya Neno la Mungu. Tutatumia baadhi ya mistari hiyo kama mashahidi wa pili kwa kile tulichokitambua kuhusu ndoto ya pili ya William Miller.

"Maandiko yamepewa kwa manufaa yetu ili tupate mafundisho ya haki. Miale ya thamani ya nuru imefunikwa na mawingu ya upotovu, lakini Kristo yuko tayari kuondoa ukungu wa upotovu na ushirikina, na kutufunulia uangavu wa utukufu wa Baba, ili tuseme kama vile wanafunzi walivyosema, ‘Je, mioyo yetu haikuwaka ndani yetu, alipokuwa akizungumza nasi njiani?’" Huduma ya Uchapishaji, 68.